BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007676

Dane szczegółowe

Właściciel:	**Jacek.Ant**
Kraj:	**UK**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**srebrzony**
Sygnowanie:	**REYNOLDS**
Wytwórca:	**REYNOLDS**
Średnica:	**brak danych**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-||**
Profil:	**| - jednowarstwowy, płaski**

Występujące elementy

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2016-09-02 20:29**

Opis guzika btrm007676

Brytyjski guzik liberyjny z herbem
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia herb/klejnot herbowy w postaci ptaka (drozda?) stojącego na zwiniętej huście, na obrzeżu guzika występuje podwójny, wypukły rant.

Rewers sygnowany: J. W. REYNOLDS & Co 50 St. MARTINS LANE LONDON.

Przeznaczenie i datowanie
Guziki tego typu były noszone przy niektórych rodzajach liberii. Z polskiej dziewiętnastowiecznej literatury wiadomo, że różnego rodzaju liberie były noszone m.in. przez: *pacholików, hajduków, pajuków, kozaków, lokai, masztalerzów, forysiów, furmanów* [1]. Służba, która nosiła liberie oraz rodzaj przeznaczonych dla nich ubiorów zależał od wielu różnych czynników: zasadności, aktualnej mody, zasobności i upodobań danej rodziny itp. *Liberya. Dwojaka pospolicie bywała: codzienna i paradna; w tej ostatniej mianowicie przesadzano się aż do największych zbytków, to na sukna przednie, to na burty, szamerowania, galony* [1].
Można przypuszczać, że guziki liberyjne zdobiły głównie liberie paradne reprezentacyjnej służby dworskiej.

Guziki liberyjne występowały w kilku podstawowych rodzajach:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: zawołaniem, klejnotem, koroną rangową, tarczą herbową, godłem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z inicjałem/inicjałami z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Z ogłoszeń zamieszczanych w polskiej dziewiętnastowiecznej prasie wynika, że więksi producenci posiadali gotowe sztance do produkcji niektórych rodzajów guzików liberyjnych (z inicjałem, z inicjałem wraz z koroną szlachecką lub z samą koroną rangową) i były one dostępne w ciągłej sprzedaży. Inicjały na guzikach miały różny krój i stylizację i było to zależne m.in. od mody, czy inwencji danego rytownika.

Guziki liberyjne były zamawiane najprawdopodobniej przez krawca, któremu zlecono uszycie liberii. Najczęściej zamawiał je u najblizszego wytwórcy, ale spotykane są polskie guziki liberyjne, które zostały wyprodukowane aż w Paryżu, Wiedniu czy Sankt Petersburgu.

W Europie piękne liberie paradne zdobione efektownymi i cennymi guzikami zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny.

Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach itp.

Ciekawostka
Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, wraz z uchwaleniem *Konstytucji Marcowej z 1921 roku* Państwo Polskie przestało uznawać tytuły arystokratyczne, co nie przeszkodziło w dalszym używaniu liberii z odpowiednimi guzikami. Po zakończeniu II wojny światowej, z powodu zmian ustrojowych, które nastąpiły w Polsce, nie honorowano żadnych tytułów szlacheckich. Dawne majątki zostały upaństwowione, ostatecznie zakończyła się era pałaców (większość zamieniła się w ruinę), służby dworskiej, liberii i oczywiście guzików liberyjnych.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
[1] Gołębiowski Ł. - Ubiory w Polszcze od najdawniejszych czasów aż do chwil obecnych, Warszawa 1830
GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013

Słowniczek

Wikipedia.pl - Blazonowanie
Wikipedia.pl - Dewiza herbowa
Wikipedia.pl - Figura heraldyczna
Wikipedia.pl - Godło
Wikipedia.pl - Hełm heraldyczny
Wikipedia.pl - Heraldyka
Wikipedia.pl - Heraldyka polska
Wikipedia.pl - Herb
Wikipedia.pl - Herb szlachecki
Wikipedia.pl - Herb szlachecki (lista herbów)

Wikipedia.pl - Herbarz (heraldyka)
Wikipedia.pl - Herbowni
Wikipedia.pl - Herby szlachty polskiej (galeria)
Wikipedia.pl - Inicjał
Wikipedia.pl - Klejnot herbowy
Wikipedia.pl - Korona rangowa
Wikipedia.pl - Labry (heraldyka)
Wikipedia.pl - Liberia (ubiór)
Wikipedia.pl - Monogram
Wikipedia.pl - Order herbowy
Wikipedia.pl - Postument heraldyczny
Wikipedia.pl - Szlachta
Wikipedia.pl - Szlachta w Polsce
Wikipedia.pl - Trzymacze heraldyczne
Wikipedia.pl - Tynktura (heraldyka)
Wikipedia.pl - Zawołanie

Wytwórca: REYNOLDS

J. W. REYNOLDS & Co 50 St. MARTINS LANE LONDON - sygnatura używana przez Josepha Williama Reynoldsa w latach 1861-1870.

Ostatnia aktualizacja: **2016-03-16 22:34**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.13